

7 12

A^o

Museumnak és Ritkaságok Leírása.

Mus. Coll. N. L. 1797.

§ 1

Az Új Kollegiumban a Kis Auditoriumon
belől vagyon a Museum ilyen Homlok Irásai:
Raritatum et rerum naturalium Museum: a Ritka,
Ságok és Természeti Dolgozások Museuma v.
Gyűjteményes Haza; melyben tétettek által
1796^a j^o. A Kollegiumnak volt kö és Ertrbeli Gyűj-
teménye, mely N. Prof. Palambotól vásároltatott és
más feltévékkel Ajándékaikkal szaporított.
a mely inprotocolláltatott a harmadik Catalogus
2° a Ritkaságok. 3 A Természet Historiájá,
ra tartozó könyvek. a mellyen vagyn az Első
Catalogusba. 4 Or ujabban nyert Prof
Bethleniana Mineralogica Collectio, a mely
vagyon a negyedik Catalogusba inprotocol-
lálva.

1. Az Ajton belől egyfelől két kamuszínre festett
 üvege, Tekerásban vagynak a kövek, Földön, Szor,
 Egy Material, Fél és Egyr Ertren a Petrificatu,
 monnal, melyekben igen nagy Kijáratok:
 hogy ninyenek ki trédulárva, és annál fo,
 ga a Természet helye nem tudatik, mel,
 lyek most is ebben az Ertendőben drága és rit,
 ka Darabokkal faporítottak.

§ 3

2. Egy három Szaraból álló üveges kamuszín Ték,
 laban vagynak a Ritkayagok:
 a A leg alsó Réziben a Tojorákban vagynak
 a Tégák, Bogarak, Pillangók és más Insectumok
 mint egy ibóó Számmal

b A Középső Réziben vagyon a Lithophilacium
 vagyis a régi Görög és Római Mithológiára v. Po,
 gány Itenek és a Külső Dolgok Historiájára tar,
 tozó régi kövek és monumentumokat levetetett
 Gyps. v. Gyanta kövekben öntött képek krenket
 egymásban járó Táblákban 901. Számmal.

c A felső Réziben három Emlékeret Táblák
 u. m. A. N. 2. Bethlen Sándor Fejedelemtől Rértábla.

ja.
 H. A. N. Unitarius Püspök Enyedi György Aranyos
 Rértáblája áll irással. AD. 1597. &

V. Görög és Római Elűst 1. Rer Antikon:

1. Sertés forma süley Rerbélyeg ilyen Rét rend Rómal
AAN8ME RANÉFOY &.
2. Egy félhold v. villa forma lapos erűst, melynek araly
félhold réjén vagyon egy fél néző aranyfótos fi-
gry, selette egy Jupiter fulminans, a lába alatt eray
három betű T.O.M. mely v. art téjzi: Ter Optimo Maxi-
mo, vagy pedig némelyenk vélekedétek szerint
Trajano Optimo Maximo, és bizonyosan valami
Római Crimer volt a Táborban.
3. Egy Régi R. réjű Nyíl verő-
4. Egy Réjű, igen nagy Artificialis Magnet-
5. # ~~Domitianus~~ Chazar dyplomája R. táblájának copijája

2. Régi Bálványok és Erkörcök

Egy Pygmalion

Egy kis Panatye v. Házi Isten.

Egy Pópa.

Egy Osiris: egy üres önkösző selett, melyben tetten az
aldoro keresztet

Egy darabb áldoratra tartoro érforma Erkörcök, vagy le,
kettenen a távoli szidák tetéjében lévő kereszt, va,
lami Compositio

Egy darabb Kö Romai Dáyal.

Két darabb Párlimentum. Mosaicum raráyal.

Jupiter Bálvány képe törött kézzel és lábokkal.

Apollo és Bálvány red képe.

E. Hazabelien

A Régién Rigyoröböl való Fejrer és Száranyor. 3.

Básta Hejébéli Lánto vasor két pár

Görgény vára Lakattya ilyen Iráral: Görgény vá-
ra Lakattya 1300.

A 2^{ik} Aprafi Mihály Fejedeleme Grof Bethlen ka-
ta egy pár bör Laputya.

Egy var Leánytól kötött kosorú. ebben

Egy ritka Esterhában mértett pohár.

Ismet egy ilyen pohár tokba. mellyen Le-
poldus Szász muntájának tartatá.

Egy Darabb kérs Lorkáló sátyol

Egy sára tsinált Rér Petjétyomo: ilyen kö-
nül Iráral: Sigillum Coetus Emdensis A.D.

1624. melyen egy üő Ember láttatir tasan

egy Esütetet akereben

Egy Fecete seges Pléh Kalamáry ilyen Iráral
IAS MHA. A.D. 1649.

Egy vere sellyemből való Esény a Gököliene^{mon}.
gyár lenni

Egy Darabb Cárcáriá fog petrificálva.

Régi Parittya kö Három kérről.

Lőr Gollyobis, a mely a marha gyomrába találta,
tött-

Egy pár régi módé horzu Sarkantyú - a millyent mondattanak
a régi Magyar Veréren viselni - A Mát Fienába vagyon
Egy Kettős egy fábol tinnált fa Kalányon, Eren Drájal. Vigh
Drán. M. E. Vissa ment a Nagy Fienába.

Egy leregbe be tinnált Banya -

Regi Romai nuderát Kőzön találaton buza fuat, a mely
Hed egy be temetett magazinumban találat, is a mind
lehet hotta a veeni a Romaioké volt -

Egy Ciliann is egy Chorda, a tulso Macában

Egy Embernek böce ki kiskitve, és ki töltve. ki éleken Kolosvá,
Vai Kovács Képes ember volt, és Binder Képesnek hivaton. -

Egy Kido imádságra sarroro Har, és Homlok Kőre Kijin.

Egy Kép varrott Kép ilyen al irással: Stephanos Pantacuseus.
Egy Oláh Országai Vajdának Képe.

1800. Egy Kolosvári 33 extendés Atonynak Kéjából Kivett calculus
Kőre. A Doctor Képesen Eket untol. Nro 2.

Vagynak e mellett a Hézárón Rivülis, Egy Tengeri Ház,
nak Modellje.

Egy Fejér Dövény azon rövrüll, melyen Erakrol jöven
nagy seregget mentenek Döfélé által az országban
1795 é több más madarak.

Egy Tzethal tsög

Tricy Láb Lár, vagy valami nagy állat.

Kettős Dorju.

Egy Ember formájú Bányá fű

Egy Elefant fű a lánson

Egy Unicekny Lár.

Egy Lárvas Lár.

Más kisebb.

Két Kettős Dorju fejek.

Egy Szuty Tojás

Két testü Egy fejü terméket jaterad Bányában.

Vas Ing - v. Pántrél

Vas Szak - lyukas a tetején.

Régi Kéz iv Darabb.

Ezen a Mirosciumbavagyn

Ember fű Koponya.

Spiritus Egy fűka tyus. Spiritusba.

Egy Kettős Malat Spiritusba.

Egy Kettős Kynno Spiritusba.

Bánatari Scorpion.

Egy Kettős Embrio

Kettős Kettős tojás, és egy néhány Kettős tojás.

Egy Kettős fejér Egyszerű.

Egy Kettős Kettős Malat.

Egy Kettős Kettős fejér.

Egy Kettős Kettős Kettős madár.

Egy Kettős Kettős Kettős - Amerikából a bújdoson nemétől való.

api aser -

Egy kecskés malacz Spiritusban

megint egy kecskés malacz hi törve szalmával.

A Reilly oláhok Fjúi Horvát Kézfűzvénye alás kifestésű Dicső
Kőre - 1784.

§ 4

3. Az Ajtók megett két Labad Herdában vagynak a Na-
turalis Historiára tartozó könyvek u. m. a Régi és újabb
Minerologusok. b Az állatok orvágáról írt tudosok ne-
veretes munkái, és kéreim kérete vagy hi festett
kúpferekket. c A Plánták orvágára vagynak
az Herbariumok v. Füves könyvek merci és Ten-
geri Plántákkal st.

§ 5

A' Goff. Bethlen Kollektoriol.

4. Itt járul még a jobkér felől lévő Galánán fűjér Eöd
és atányat festett három Herdában lévő Kő és Ety,
béli Gyűteménye Mlós Camerarius és Pblly Be-
tarius Bethlen L. Miklós Goff Bethlen Pergey Ur
cö Nagyságának, mellyel a fő Inspector Kurátor
Saj,

ságában lett bé lépése alkalmatosságával mindig árt a
 Collegiumot meg ejáándi kőrtá, meg gárdagítottá
 1796. Juniynar 24. napján; mely kéjs és gárdag Beth-
 len Collectio magában foglal igen sok kéjs és né-
 ka Darabokat, mind az őt Látárából a Mine-
 rologiának. Vagynak ugyan benne: Kőver, Sok,
 Egő Material, Gél: egyez Ertre és Petrificatu-
 mor m.e. 1836 nagyobb és igen sok apró Darabok,
 az arórol kéjsített Lejstrom terent; Kivált sok
 Chrany Stufár, mellyen körött Láz aranyos y ta-
 láttatik, mely a körönséges káronra fordítat,
 van az Homlok frásával és a jólévő kéjs kéjsi-
 vel Emlékeret orlopa téren a Collegiumnak
 egy Jó Jó Curátorgának. A Museum fő Gondv.
 teljes Benkő Terentz motani Naturaly
 Historia Professor Kőselegé egy Adjuncty Déár,
 Kéjsárny Nagy Lászlóval. —

nt a
tad
Belh
jrit
ne
ok
u=
ok
sok
ta
tatt
ori=
ar
Dvi
ly
ar

I^cegyző Könyv

melyben

Azokk érdemei neveik irattalanul bé Emlékezésként
a Kiskolka Nemesi Kollegium Museumának nevére,
Géjére vagy Könyvet, vagy Ritkaságot, vagy a Fe-
méstet három országból valami Ajándékot cen-
teráltanak. 1790-től fogva. Rejzittetett
ezen Jegyző Könyv. a több Catalogusok-
kal Hiss. náaly Professor Benkő
Ferencz Géjében, Adjunctus
és Tecarius Nagy László
által.

1797. 1^a Au-
gusti.

Alō 1'

me

re

tō

fe

Re

K

t

a

J

A

2

Q

r

2

Q

r

2

Q

r

2

Q

r

2

Q

r

2

Q

r

Az 1778. Néhai Palambos Mihály Professora tétetvén a Né-
 met Nyelv. és a Geográfiában, tsak hamar azután a Termé-
 ket Historiának Tanításai parantzoltatott a Felsőbbek-
 től; melyre nézve egy Rév Gyűjteményt aza egybe-
 fűzervén, 1789be Perentyénül elhalálozott, a
 Kinek succedálván Nagy Lebeni Paps Györg Ben-
 kő Ferentz 1790 ugyan abba az Utenőbe a fen-
 tírtelt Néhai Professornak Természeti Gyűjteményét
 a Collegium 180 Mforintotnal magáévé tette.

Melyhez járulván az alább inprotocolláltatott ajándé-
 kók, Tárak, és neveretesebb a Gross Mineralogica
 Collectioja a Gross és Fő Curátor Bethlen Pargely
 Ur öö Nagyságának; ebből Lett az 1796a fel állít-
 tatt Német Museum, melynek Homlok Tára:

- Naturalium et Raritatum Museum. -

1796.

Ebben vagynak már ma a Régi Tárakból általho-
 zott könyvek, a melyek a Német História tartoznak, a
 Ritkaságok, és a fen nevereti két Gyűjtemények.
 melyek erer két Lár Kilentrventől fogva, 1797re G.
 Döner Augustus Ist^o nagyjáig, mikkel is Rik által pra-
 rittatnak, Követkerendően meg tettik.

1° 1790 = = 1797

Könyvet cseréltanak a Museumnak

Doctor Gyarmati Samuel Ur adott egy Herbariumot
34 válogatott tengeri növényekkel.

Műs. Ribitzci Károly Urfi adott a Linneey Systema ve-
getabilium.

Prof. Benkő Ferencz 1° 6 tomus Herbariumot in folio.
2° Nyolcz darab könyvet, u. m. Benkő Vezsefontá-
tája, Benkő Magyar Mineralogia, Exleben's Natg,
Blumenbach's Naturg, Gmelin Mineog, Molnar's Phy-
tologicon, Forster's nyalg Historia, Insecten Virensch.

be

lio.

Pur.

atg.

i Phy.

sch.

Küldött a' Muséumnak egy igen szép Fa-petrificatumot,
mely az Aranyas vízében, egy gát alatt találtatott. Titz.
Genteki Mihály U. Jordánról.

1807.

Hozott a' Muséumnak egy Topplitzai igen ritka Tisza-senyő-
fa-petrificatumot. Jordánról Titz. Vajna Sigmund U.

1808.

Adott Titz. Székely Péter U. am, Kéfevárri p. pap,
a' Lidoktól kapott és nevezett Aron v. fejét vagy
is inkább a' Jordánról való Nádkérelt, ha igaz.

1809.

Hozott Titz. Szabo József U. am. Hariból Titz. Kaprantzainé
Gfiasszonytól, egy két fejű és két farkú Barányt a' Muséumnak.

Fogadtat Salamon József adott egy szép Darát a'
chátot és egy erőtörő erőt, melyet Almáról való.

1810.

Die 24^a Decembris. Küldött Székely Péter U. am. Doctor a' Muséumnak e' követ,
kerendő' igen szép, és ritka darabokat.

1° Egy nagy toloniót, 2° Egy fűrészes orru halat, (Squalus
frons, Turpinia), 3° Egy rézbefűtő tengeri halat (Raja
Batis, Heterobranchius), 4° Egy nagy tengeri tetenő (Bela
hajás, 5° Ugyan egy tengeri tetenő (Bela) imbalon,
miretve. 6° Egy nagy bádony festő tégel.

1811

Die 17 Novembris

Lengyel István U. küldött Magyar Ország
Színképét, 1098-ban van ki vágva, ezt ártat
hi 1798-ban lakt. van az olajon madzag-
találtat a' Hungor temetőben

3° 1790 = = 1797

(Terméket Historiájára tartozó Dolgot ajándékor,
tanak.)

- M. Hoff és Fő Curátor Bethlen Gergely U. ö. Nője aján.
Oderkötés a maga Collectrióját, a mely a 4^{ik}
Catalogusba meg iratott. 2°
2° A Collectrioval együtt egy szép fehér és máj verejklá,
risokat 5 Darabba.
3° Egy Microscopiumot v. nagyot mutató üveget.
4° Mehekai Törpöket nro 6.
5° Egy tengeri Gyékert; Stánra marina.)
6° Egy orvosi Karkába foglalt Babirusa Sertés agyagot.
7° Egy falon függő római Florentinai igen szép romlott
festetes és festett márványt.

8°

Sekintetes V. Notarius László Beniam U. ö. ajándékorott egy
igen szép nagy Darabb verespataki Granitust.

- Prof. Benkő Terent ajándékorott Külömböző Időben
1° m. e. 30 v. 40 Darabb Köveket és Értéket.
2° a M. Báro és Fő Curátor Malátri Josef U. ö. Nagysága
Kereszte mereji Új Fábricájából való egy Darab tört.
3° 52 R. törtött Nagyobb s. Kisebb Madarakat, mel,
lyek közzüll nevéreteyebben: Két Gődény, egy vad
Hattyú, vad László v. fajt tyuk, két nádí bika, egy
Kotson, egy két oru Kétre, két Rosa szin László,
és Húros madár, Méhejz madár, egy örközcse. V. Jan.
talay sah.
4° Egy Hungar vármegyei nagy Darab fehér

50. Egy S. Miklós Dánvárdi Levél
 Fogás Deák: Farakas Samuel és Pál Miklós Adának egy Mész
 Krystályt és három darabb Antimonium Ertret.

1798

Darta András. Fogás Deák ajándekorott Rét igen szép
 Birsa Petrificált darabakat - Körösbe. Vázt nevével.

Mész Gross és Fő Curátor Bethlen Gergely Ur eo Nagya
 ajándekorott ismét. Kb Nagys. Felső 1. Kőnyir Bá-
 nyai igen szép Brüst, Antimonium Ertret és Bá-
 nya Virágolat. v. Quarzokat.

Ujabbán az eo Naga tettésiből tseréltünk a Collectio
 valo darabokból. Bányák, Consiliarius Gross Pál
 Rádosy Ur eo Négval egy szép Sibeniai termé-
 ket, egy négy kő vas Ertret (Siberia) aranyat, egy
 sibeniai terméket ezüstet, egy szép sibeniai Berillu-
 darabot, melybe sok Krystályok vannak, egy sa-
 xoniai Crisoprast.

Rúdón S. Miklósról Végbeint tervet Végbeint vásárolt valagatát Kitra és
 tervet és követet Mész Gross és Fő Curátor Bethlen Gergely Ur
 Eo Naga 60 darabot, melyek a Megyéd Catalogusban
 felelnek.

Rúdón ugyan S. Miklósról S. Sántáro Simon Elek Uram egy ki töl-
 töt Gergelyan mádarat.

Alosa Vojanis Gyarmati Mihály egy darab Topazien + királyi határon
 találta a várat.

Adva Mgr. József a. Hoff. Kerklen. Sergy. w. e. 1807. egy k. töltő. k. m. malat. w.

Adva L. J. Prof. w. Kerk. Sergy. w. e. 1807. egy k. töltő. k. m. malat. w. igen m. t. j. e. g. e. n.

Adva L. J. Prof. w. Kerk. Sergy. w. e. 1807. egy k. töltő. k. m. malat. w. igen m. t. j. e. g. e. n.

Adva a. Museum. Inspectora. Kerk. Sergy. w. e. 1807. egy k. töltő. k. m. malat. w. igen m. t. j. e. g. e. n.

Adva József. Deák. e. egy k. töltő. k. m. malat. w. igen m. t. j. e. g. e. n.

Adva József. Deák. e. egy k. töltő. k. m. malat. w. igen m. t. j. e. g. e. n.

Adva József. Deák. e. egy k. töltő. k. m. malat. w. igen m. t. j. e. g. e. n.

Adva József. Deák. e. egy k. töltő. k. m. malat. w. igen m. t. j. e. g. e. n.

Adva József. Deák. e. egy k. töltő. k. m. malat. w. igen m. t. j. e. g. e. n.

Adva József. Deák. e. egy k. töltő. k. m. malat. w. igen m. t. j. e. g. e. n.

Adva József. Deák. e. egy k. töltő. k. m. malat. w. igen m. t. j. e. g. e. n.

Adva József. Deák. e. egy k. töltő. k. m. malat. w. igen m. t. j. e. g. e. n.

1802. ^{1802. 2. 19a. sz.}
Mtgos. Kő Dicső Vajna Áruát Mr. küldött a Museum számára
egy különös Nyutpó forma Darányjón 1802. 2. 19a. sz.
Mtgos. Zejk Daniel Wfi be küldötte az 1784. évi elűltől elűltől
kötjén: 1802. évi a N. Thecaba.

1803. Mese Julius. Laposi László. Patikariháza tanul
ifjú hozott egy kesz. malagot a Collegiumnak ajándékban
a melynek kizárka, 8 tábla - is egy feje vagy on - egyik emel a mi
fitt ártán.

Ugyan abban a hónapban is Erendőben küldött Tns
Besenyői Samuel Mr. M. Igazi Birukor a Museumnak
ajándékul egy kesz. palmával ki töltött malagot, a
mely az előbbiétől Jobban különbözik.

1803. Kádobosi Pap József Mr. által M. Országul hozott
Sajból kifutott rojron.

1804.

Az mofli áron ^{Moskva} régi Romai Vában találtatott Kégi bura
be adta fia Professor Hecsei Adam Mr. Juniusban. ut
emeg kaptatott Nagy Sál fogán által.
1° Junii küldött a Museumnak a Kolosvani K. Kórház
Chemid Professora Tns. Mogyer Mr. egy szép veres spátor.
N. Bányait, mely igen ritka.

Ugyan akkor azon Kórház Anatomiá Professorának Adjunctus
Tns. Professor Horváth Ferenc Mr. küldött a Museumnak
Kolosvani Binder Kovácsnak ki fűvált egyfű tört.
Adon József Tési Áram a Kégi Pap, egy Kido más Jagraatáro
Kor, is Homlok fűjás, Kér der abban, mely homlokra
Kido Toloskában. K. irásbeli helyek vagynak Kido
nyelven.

Mtgos. L. Baroniya Husár Dorbára. Hoff Beuker, Far
has ur o Kgy Övegye, adon a Museumnak Ties
Koroti János ur, is Ties Karkányi Áván uram Korbénja
völ áltat, egyfű vadon Képet, melynek al irás:
Sephano Kankusennus. mely egy olák or.

Kégi Vajának Kife volt.

1858. évi 17. levél 1859. Terentzi János Bibliothecarius,
sajátban nyújtotta a Museum ritkaságait Gyer-
tyánosi Anna Kiscsoszony.

1° ben Egy igen kék színű papírtárcsával
2° Egy ~~sz~~ igen mesterfígiesen készült portré-
tárcsával.

29^a Viseont Nalátni János urfi egy négy lábú tálalóval.

1855. ben November 8^{án} Napján Miltoságos Csobolai
György Kun László Ur ajándékozott a St. Egyed
Kolegyom. Museumának

- a) 3 Darab Vörös Patoki Arany Füstölő
- b) egy igen szép Sebbe horodó László érűs Arany-
orát.

4° 1790 — — 1797

(A Múzeumnak rejt szerint ajándékozott, rejt szerint körösi,
sége költséggel kiegészített mobiliái.)

1° A fén tisztelt Gróf Urnak három fehér zöld és aranyos
heccái - egy fén le írt Florentinai Márvány kővel.

2° Profess. Benkő Terentz Adolla Kollegium Minerologi-
ca Collectioja tartására két üveges kamuszín
heccát - 2° Valerius, Scheutger, Kőléteri és ama-
ga apró üveges 4 kőreket 3° Kőfiből márvány kála-
maris és Porozot.

3° Fogás Deán Majtényi István ajándékozta Nehai Fundátor
Bethlen Gábor kővel, és festette, írta az Inscriptiókat.

4° A Kollegium kiegészítette a Museum számára 1°: a Ritra,
Tagok egy üveges heccát, mely áll 3 kőből.
2° két labad heccát könyvek. 3° egy labad
heccát a Madarannak 4° egy asztalt és 4 egye-
kővel, mellyek mind kamuszín festékkel.

5° - Vásároltatott körönséges kőreket. Egy Ollo, kála-
pát, Haraszofogo, ár, kővel, Culicellus, két üveg.

6° vagyon e mellett egy fogás kamuszín és egy kővel,
P. B. J. G. G. Officiariusot.